

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

15 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Ghenadie Nicolaev,

Judecătorii – Petru Moraru și Nadejda Toma,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 aprilie 2017, declarat de inculpatul

Plotnicu Gheorghi xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 11.11.2016 – 20.12.2016;

Instanța de apel: 03.02.2017 – 05.04.2017;

Instanța de recurs: 07.08.2017 – 15.11.2017.

A CONSTATAT:

1. Prin sentința Judecătorei Sîngerei din 20 decembrie 2016, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală*, Plotnicu Gheorghi a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217¹ alin. (3) lit. c), f) Cod penal, la 4 (patru) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul prelucrării, procurării, transportării substanțelor chimice precum și în domeniul farmaceutic pe termen de 5 (cinci) ani.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 3 (trei) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul prelucrării, procurării, transportării substanțelor chimice precum și în domeniul farmaceutic pe termen de 5 (cinci) ani.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Plotnicu Gheorghi, intenționat, înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, într-o perioadă nestabilă de către organul de urmărire penală, a însușit o masă vegetală uscată cu conținut narcotic, pe care o păstra la domiciliul său, amplasat pe adresa xxxxx.

Ulterior, în perioada lunilor ianuarie - martie 2016, acționând intenționat, înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, având scopul de înstrăinare a substanțelor narcotice, în repetate rânduri i-a comercializat lui Petrișin Anatoli, masa vegetală uscată cu conținut narcotic.

În continuarea acțiunilor sale, la 29 aprilie 2016, ora 07:20, în urma efectuării percheziției de către colaboratorii IP Fălești, în gospodăria lui Plotnicu Gheorghi, au fost depistate și ridicate 9 (nouă) pachete din hârtie cu marihuană, cu masa totală de 217,84 gr și un fragment de butelie din plastic, transparentă, parțial tăiată, cu depuneri de rășină de canabis, cu masa totală de 0,11 gr.

3. **Procurorul** a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie recunoscut culpabil în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. c), f) Cod penal, cu aplicarea

pedepsei 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita anumite activități ce țin de circulația substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor, pe termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În argumentarea apelului, procurorul a invocat dezacordul cu pedeapsa stabilită, considerând că prima instanță greșit a dispus aplicarea suspendării executării pedepsei închisorii, or, infracțiunea săvârșită de inculpat se atribuie la categoria celor grave.

Totodată, prima instanță nu a luat în considerație pericolul social al faptei, consecințele survenite și impactul social în urma răspândirii drogurilor.

A mai invocat apelantul, că la aplicarea pedepsei în privința lui Plotnicu Gheorghii pentru infracțiunea săvârșită, prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 61, 75, 78 Cod penal și astfel, incorect a ajuns la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă fără executarea reală a pedepsei închisorii.

Mai mult, instanța nu a luat în considerație că inculpatul în anul 2014, fiind condamnat de asemenea pentru circulația ilegală de substanțe narcotice, a beneficiat de o pedeapsă non privativă de libertate, iar ultimul nu și-a făcut concluziile necesare, nefiind atins scopul legii penale de reeducare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea ultimului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 aprilie 2017, a fost admis apelul, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Plotnicu Gheorghii a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217¹ alin. (3) lit. c), f) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, la 4 (patru) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul prelucrării, procurării, transportării substanțelor chimice precum și în domeniul farmaceutic pe termen de 5 (cinci) ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip semiînchis.

4.1. Pentru argumentarea soluției pronunțate, instanța de apel a reținut că prima instanță, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a verificat complet sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Plotnicu Gheorghii, care se confirmă prin probele administrate pe dosar la faza urmăririi penale, acceptate de către inculpat, acțiunile lui fiind corect calificate de către prima instanță, după indicii – „circulația ilegală a drogurilor în scop de înstrăinare, adică prelucrarea, procurarea, păstrarea, transportarea drogurilor, săvârșite în scop de înstrăinare ilegală a drogurilor, utilizarea drogurilor, a căror circulație în scopuri medicinale este interzisă, săvârșită în proporții mari”, fapte ce pe deplin se încadrează în prevederile art. 217¹ alin. (3) lit. c), f) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a constatat că prima instanță la individualizarea pedepsei aplicate nu a ținut cont de prevederile art. art. 75, 90 Cod penal, și anume instanța de judecată nu a luat în considerație persoana condamnatului sub aspectul pericolozității sociale raportate la faptele și împrejurările în care a fost săvârșită infracțiunea.

Astfel, având în susținere prevederile art. art. 61, 75 Cod penal, instanța de apel a remarcat, că Plotnicu Gheorghii în anul 2014, fiind condamnat pentru circulația ilegală de substanțe narcotice, a beneficiat de o pedeapsă non privativă de libertate și acesta nu și-a făcut concluziile necesare, a comis din nou o faptă prejudiciabilă din aceeași categorie, prin urmare nefiind atins scopul legii penale de reeducare a condamnatului și fiind demonstrată predispunerea acestuia de a săvârși noi infracțiuni.

În concluzie, instanța de apel a menționat că pedeapsa aplicată de către prima instanță este una neproportională celor comise de către inculpat.

5. Inculpatul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, a contestat decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia și menținerea sentinței primei instanțe.

În argumentarea recursului a invocat, că decizia instanței de apel este neîntemeiată în partea excluderii aplicării prevederilor art. 90 Cod penal.

În susținerea opiniei sale, menționează că pe parcursul derulării urmăririi penale, iar ulterior la examinarea cauzei penale în instanțele de fond a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate.

Astfel, a solicitat ca cauza penală respectivă să fie examinată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în acest sens perfectând un înscris autentic care a fost admis de către prima instanță.

Totodată, evidențiază că la domiciliu este caracterizat pozitiv, la evidența medicilor narcolog sau psihiatru nu se află, antecedentele penale sunt stinse, are familie la întreținere și trei copii minori, fapt care a fost confirmat în ședințele de judecată prin înscrisuri.

Susține recurentul că el este unicul întreținător și al părinților: xxxxx și xxxxx, ambii fiind în etate și bolnavi.

Mai evidențiază că pe parcursul examinării prezentei cauze până a fi pronunțată decizia instanței de apel, a fost încadrat la serviciu, făcându-și concluziile cuvenite, înțelegând consecințele, intenționând și dorind să ducă un mod normal de viață, acordând prioritate familiei, copiilor, corijându-se de sine stătător, concluzionând ca pe viitor să nu mai comită abateri de la lege.

Reiterează inculpatul că se căiește sincer de cele săvârșite și cu toată certitudinea și responsabilitatea garantează că și-a făcut cu adevărat concluzii în ce privește infracțiunea comisă, faptul că într-adevăr substanțele narcotice duc la distrugerea și demoralizarea societății.

6. Procurorul a prezentat referință pe marginea recursului declarat de inculpat, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, din motiv că este vădit neîntemeiat.

În susținerea opiniei sale, procurorul a indicat că instanța de apel și-a argumentat suficient soluția adoptată, a ținut cont în deplină măsură de principiile generale de aplicare a pedepsei, de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Acuzatorul de stat susține că instanța de apel corect a sesizat, că inculpatul a mai săvârșit în anul 2014 o infracțiune din aceeași categorie, și fiindu-i aplicată o pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării acesteia, nu s-a corijat și a săvârșit din nou o infracțiune privind circulația ilegală a substanțelor narcotice.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Din conținutul recursului dedus judecății, se atestă că inculpatul critică decizia instanței de apel în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

În esență, argumentele recurentului se axează pe dezacordul cu excluderea de către instanța de apel a prevederilor art. 90 Cod penal, considerând că instanța nu a ținut cont de faptul că cauza penală a fost examinată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, care în opinia acestuia serveau temei de a micșora limitele de pedeapsă și de a dispune suspendarea condiționată a executării acesteia, așa cum de altfel a procedat prima instanță.

Examinând argumentele formulate de recurent prin prisma temeiului de casare invocat, Colegiul penal concluzionează asupra netemeinicii acestora, din următoarele motive.

Prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

După cum se constată în speță, inculpatul Plotnicu Gheorghe a fost condamnat de către instanța de apel în baza art. 217¹ alin. (3) lit. c), f) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul prelucrării, procurării, transportării substanțelor chimice precum și în domeniul farmaceutic pe termen de 5 ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip semiînchis.

Potrivit practicii unitare a Curții Supreme de Justiție, în sensul art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor imputate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare ori cu muncă neremunerată în folosul comunității și de

reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Analizând sintagma „limitelor de pedeapsă prevăzută de lege” deducem că legiuitorul a avut în vedere că pedeapsa, în cazul în care este închisoarea, se reduce cu o treime din maximul și din minimul prevăzut de sancțiune, stabilindu-se noi limite cu care trebuie să opereze instanța de judecată la stabilirea pedepsei inculpatului.

Potrivit principiului individualizării pedepsei penale (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Colegiul penal reține că instanța de apel la stabilirea pedepsei a luat în considerație căința sinceră a inculpatului cu privire la acțiunile săvârșite, care recunoscând vinovăția a solicitat examinarea cauzei penale pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Totodată, în cazul în care instanța de judecată a constatat circumstanțe atenuante și a redus pedeapsa, după caz până la minim, aceste circumstanțe nu mai pot servi temei de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece ar însemna că aceleiași situații de drept i se acordă o dublă valență juridică.

Prin urmare, nu pot fi reținute alegațiile inculpatului cu privire la necesitatea dispunerii suspendării condiționate a executării pedepsei, deoarece instanța de apel corect a ajuns la concluzia că corectarea lui Plotnicu Gheorghe va fi asigurată doar prin executarea reală a pedepsei închisorii, stabilită în concordanță cu rigorile impuse de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

În susținerea acestei concluzii instanța de recurs punctează că instanța de apel corect a ținut cont la stabilirea pedepsei de gravitatea infracțiunii săvârșite, care potrivit art. 16 Cod penal, fac parte din categoria infracțiunilor grave, de urmările prejudiciabile ale infracțiunii și impactul social negativ al acțiunilor inculpatului, de personalitatea acestuia, care anterior a fost condamnat pentru săvârșirea unei infracțiuni similare, și care beneficiind de o pedeapsă neprivativă de libertate, nu a mers pe calea corijării și din nou a săvârșit o infracțiune privind circulația ilegală a drogurilor în scop de înstrăinare.

De asemenea, se reține că circumstanțele enumerate de către inculpat în cererea de recurs au constituit obiect de examinare și la examinarea cauzei în apel, instanței fiindu-i aduse la cunoștință adevărata privire la componența familiei inculpatului, faptul că unul dintre copiii acestuia este student la Școala Profesională nr. 3, mun. Chișinău și că inculpatul este angajat în câmpul muncii (f.d. 213-215, vol.I).

Prin urmare, instanța de recurs constată că argumentele invocate de recurent cu privire la necesitatea suspendării condiționate a executării pedepsei stabilite inculpatului, nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare în sensul rejudecării deciziei instanței de apel.

Având în vedere cele menționate, Colegiul penal constată, că pedeapsa individualizată de instanța de apel, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

În consecință, instanța de recurs concluzionează că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat, iar potrivit legii se impune inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În corespundere cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul *Plotnicu Gheorghii* ~~xxxxx~~, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 aprilie 2017, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 15 decembrie 2017.

Președinte

Ghenadie Nicolaev

Judecătorii

Petru Moraru

Nadejda Toma